

Til Uddannelses- og forskningsudvalget

Medbestemmelse på universiteterne –

Reel opfølgning og indflydelse fra Universitetslærerne efterlyses - også i forhold til Kvalitetsudvalgets anbefaling om ændring af studienævnenes medbestemmelse

27. februar 2015
Sag 13-08623
Side 1/3

I oktober 2014 fremlagde Sofie Carsten Nielsen sin redegørelse for folketinget om status på medbestemmelse på universiteterne.

Svarene på de spørgsmål, der allerede er stillet i Uddannelses- og Forskningsudvalget i den anledning giver desværre ikke udsigt til en imødekommelse af medarbejdernes kritik af den manglende konkrete medbestemmelse som fremgår af analysefirmaet EPINIONS spørgeskemaundersøgelse fra maj 2014.

Nu har anbefalingen fra Kvalitetsudvalget vedrørende studienævnenes fremtidige rolle yderligere øget bekymringen for om ministeren vil følge dette råd og dermed reducere medbestemmelse på universiteterne.

Universitetslærerne har et ønske om at få svar på følgende spørgsmål:

1. Set i lyset af, at medarbejderne mener, at medbestemmelsen er blevet mindre, samtidig med, at ministerens redegørelse til Folketinget afviser behovet for en lovrevision på området, hvordan kan man så sikre, at Danmark lever op til de internationale standarder om medbestemmelse på universitetsområdet, som Danmark selv har støttet i UNESCO? Ifølge anbefalingerne kan et universitet således ikke sikre det høje videnskabelige niveau og integritet uden medbestemmelse.
2. Hvordan vil ministeren følge op på om de møder med universiteternes bestyrelsesformænd og rektorer, som hun nævner i sine svar på spørgsmålene fra Udvalget og derigennem sikre at der på de enkelte universiteter igangsættes en større grad af inddragelse og medbestemmelse under den nuværende lov? – Og om der kan ses frem til en revision, hvis heller ikke dette initiativ medfører en større grad af medbestemmelse?

3. Amerikanske universiteter har tradition for at inddrage den professionelle viden som de ansatte har om forskning og uddannelse ved medbestemmelse og medinddragelse. Har ministeren overvejet den mulighed?

Baggrunden for at stille ovennævnte spørgsmål er den redegørelse fra oktober 2014 hvoraf det fremgår at ministeren i efteråret mødes med Universiteternes bestyrelsesformænd "for at understrege vigtigheden af, at bestyrelserne fortsat arbejder med at sikre involvering af medarbejderne og studerende i de relevante beslutningsprocesser". Og så vil hun ligeledes "drøfte opfølgningen med rektorkredsen".

På nuværende tidspunkt vides ikke om disse møder har været afholdt og hvad der er kommet ud af dem.

Da Universitetsloven blev revideret i 2011, var et af formålene at øge de ansattes medbestemmelse i væsentlige beslutninger. Den hierarkiske og enstrengede ledelsesstruktur blev opretholdt, men der blev indsat en bestemmelse om, at bestyrelserne skulle sikre, at der blev etableret reelle muligheder for, at ansatte og studerende bliver inddraget og har mulighed for medbestemmelse.

Med henblik på at vurdere, om lovens intentioner blev fulgt op, blev der indsat en bestemmelse om en evaluering af implementeringen af bestemmelserne om medbestemmelse. Denne evaluering skulle finde sted i 2014. En del af denne evaluering var en spørgeskemaundersøgelse, der blev udført af analysefirmaet EPINION.

I maj offentliggjorde EPINION sin rapport, som fortalte, at de ansatte oplever, at det – i modstrid med intentionerne i loven – er gået tilbage med medbestemmelsen siden lovrevisionen i 2011. Ledelserne er blevet mindre lydhøre overfor medarbejdernes synspunkter, og de ansatte oplever ringere muligheder for "at påvirke ledelsen".

Men denne markante konklusion er slet ikke refereret i Sofie Carsten Niensens statusredegørelse. Ministeren udtrykker tilfredshed med, at ledelserne "har implementeret de nødvendige rammer". Men hun refererer ikke, at lovrevisionen ikke har forbedret den oplevede medbestemmelse eller medinddragelsen.

I modsætning til udsagnene i rapporten, konkluderer statusredegørelsen, at oplevelsen af medbestemmelsen 'afhænger af den aktuelle situation på de enkelte institutioner', samt at der er elementer, "som universiteterne fortsat skal arbejde med". Og det skal ske "i den lokale kontekst" – underforstået ske inden for de nuværende lovrammer, som hun ikke kritiserer.

EPINION-undersøgelsens kritiske hovedkonklusion om, at medbestemmelsen har fået det dårligere og ikke bedre siden lovændringen er ikke refereret. I stedet omtaler redegørelsen selektive data om 'ledelsens lydhørhed' og de ansattes og studenters deltagelse i organerne (s.17-18).

Universitetslærerne mener ikke, at ministerens fremstilling er retvisende. Der er et misforhold mellem den ret utvetydige kritik som undersøgelsesrapporten viser, og ministerens udlægning for Folketinget i sin redegørelse, som sammenfattende oplyser om kritikken og debatten på en konference om emnet, der blev afholdt i maj i år: "at det ikke er muligt at drage en entydig konklusion på baggrund af dagens forskellige synspunkter".

Det er universitetslærernes opfattelse, at sammenfatningen er udtryk for problemets kerne, nemlig at hver gang der er noget på spil, så kan ledelsen med loven i hånden tilsidesætte de ansattes medbestemmelse.

Dette skal ses i sammenhæng med de omtalte internationale standarder som UNESCO anbefaler, og hvor det angives at medarbejdernes deltagelse i "Collegial Governance" er afgørende og et centralt parameter for sikringen af det forsknings- og uddannelsesmæssige perspektiv i beslutningerne som er fagligt vigtigt for udvikling af en videnskabelig akademisk organisation.

På vegne af universitetslærerne i Dansk Magisterforening

Leif Søndergaard

Formand for Universitetslærerne